

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 3. november 2025

Sak 2025/374 - Gjemnes Ytre - org.nr. 992 607 890 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Renate Kristiansen og Joachim Amundsen Trana

Sakens bakgrunn

- (1) Gjemnes Ytre (heretter «klager») søkte 15. august 2024 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2023. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 20 670 kroner etter dokumentert modell.
- (2) Lotteritilsynet avslo søknaden 17. desember 2024, med den begrunnelse at det omsøkte beløpet ikke var kompensasjonsberettiget. Tilsynet viser til at det ikke gis kompensasjon for påkostninger til anlegg som ikke kan anses som drifts- og vedlikeholdskostnader, jf. forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften) § 6 bokstav b. Videre viser tilsynet til klagers årsmelding for 2023, og påpeker at klagers kostnader i hovedsak knytter seg til å få på plass skilt, og bygge klopper og trapper, langs den gamle postveien på Bergsøya i Gjemnes kommune. Tilsynet forstår det slik at dette er fasiliteter som ikke har vært der før, og at dette må regnes som påkostninger som ikke kompenseres. Tilsynet har trukket disse merverdiavgiftskostnadene fra søknadsbeløpet, og det resterende søknadsbeløpet blir da under minstegrensen på 7000 kroner for kompensasjon etter dokumentert modell, jf. forskriften § 4 andre ledd andre setning.
- (3) Klager påklaget vedtaket 6. januar 2025. Klager redegjør innledningsvis for historikken til den gamle postveien. Klager viser til at den gamle postveien over Bergsøya er en del av Den Trondhjemske postvei mellom Bergen og Trondheim. Veien ble startet opp i 1822 og var i drift som postvei frem til begynnelsen av 1900-tallet. Veien har blitt flyttet til lettere terreng flere ganger ved at kløvestier ble bygget, og at det senere ble tilrettelagt for hesteskyss enkelte steder. Postveien ble videre brukt av bygdefolket etter at posten begynte å bli sendt med dampbåt fra omtrent 1900. Det var ikke sammenhengende vei rundt Bergsøya før rundt 1950- eller 1960-tallet. Klager viser videre til at en bonde brukte en del av postveien til å drive kyrne sine til et beiteområde, og at denne bruken varte til utpå 1970-tallet. Denne historikken viser at postveien over Bergsøya ikke er et nyanlegg.
- (4) Videre i klagen viser klager til at de har ryddet og stelt terrenget der postveien gikk for kratt og vekster, for å gjøre veien gangbar som tursti for bruk som både kulturminne, sosial møteplass, og for å bidra til god folkehelse. Dette er gjort i samråd med arkeologene ved Kulturavdelingen i Møre og Romsdal fylkeskommune. Klager anser skilting som et viktig element for å opprettholde publikums interesse. Klopper og broer er laget for at

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

moderne mennesker skal kunne ferdes hele året. Klager har vedlagt en arkeologisk rapport om Den Trondhjemske postvei på Bergsøya i Gjemnes kommune, datert 10. mai 2021. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

- (5) Lotteritilsynet stilte klager ytterligere spørsmål i e-post 28. januar 2025. Tilsynet bemerker at tilsynet ikke hevder at postveien er ny. Avslaget på søknaden er begrunnet i klagers oppføring av nye skilt med fundament og rammer, samt bygging av klopper og trapper til den gamle postveien. Problemstillingen er om disse kostnadene er knyttet til vedlikehold, eller om det er tilført noe nytt som ikke har vært der tidligere.
- (6) Klager besvarte Lotteritilsynets forespørsel i skriv vedlagt e-post 3. februar 2025. Klager viser til at bruken av klopper og trapper er avtalt med rådgivende arkeolog, og er vurdert som den minst naturinngripende metoden. Dette er også i tråd med anbefalingene i Statens vegvesens Håndbok V275, *Postvegen. Rettleier for skjøtsel, restaurering og vern*. Klager bemerker at det ikke var klopper og trapper langs postveien før, men at oppføringen av disse må ses på som vedlikehold. Klager viser videre til at funksjonskravene har endret seg vesentlig fra 1800-tallet til 2020-tallet.
- (7) Videre i skrivet redegjør klager for skiltingen. Historisk sett var det en lokal bonde som hadde postoppdraget for en gitt distanse. Denne bonden kjente selvfølgelig alle navn, og den lokale historien til postveien, og skilt var i det hele lite brukt til formidling og opplysning på denne tiden. Det vanlige var muntlige overleveringer av all informasjon internt i lokalsamfunnet. I dag, og i kulturminnesammenheng, er det vanlig å formidle historie og navn i skriftlige opptegnelser, digitale medier og fysisk skilting ved lokasjoner. Klager har satset på oppføringen av fire hovedskilt, og flere små navneskilt, som alle vil få QR-koder som lenker til utfyllende informasjon på klagers nettside. Det blir også et kart og opplysningsskilt ved parkeringsplassen. Klager mener at uten skilting og digital formidling, vil ikke prosjektet oppfylle kravene til funksjonalitet. I denne sammenheng viser klager til definisjonen av vedlikehold i Statens vegvesen, *Lærebok: Drift og vedlikehold av veger*, rapportnummer 365. Her står det følgende på side 12:

«Vedlikehold av vegnettet omfatter tiltak for å ivareta den fysiske infrastrukturen. Med dette forstås tiltak for å opprettholde standarden på vegdekker, grøfter, bruer, tunneler, vegutstyr og tekniske anlegg/installasjoner i tråd med fastsatte kvalitetskrav.»

- (8) Klager mener at det å erstatte muntlig kunnskapsoverlevering med skilting og digital formidling, ligger under tekniske anlegg og dermed er omfattet av «tiltak for å ivareta den fysiske infrastrukturen». Når det gjelder bruk av konsulenter viser klager til at klimaet og naturen har endret seg betydelig på Bergsøya siden 1800-tallet. Økt nedbør og skogvokst har medført mer vann i terrenget, og det kan ha ført til nye eller utvidede myrområder. Dette ser klager tydelig på flere eldgamle ferdselsveier og stier som klager arbeider med å bevare og vedlikeholde på Bergsøya og andre steder. Dette tydeliggjør behovet for adekvat profesjonell hjelp.
- (9) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 26. februar 2025 til Lotterinemnda for behandling, jf. forvaltningsloven § 33.

Det rettslige grunnlaget

- (10) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).

- (11) Ved søknad etter dokumentert modell følger det av forskriften § 8 første ledd at søknadsbeløpet er merverdiavgiftskostnader på varer og tjenester basert på regnskap ett år tilbake i tid, etter generelle avgrensninger etter § 6.
- (12) Det følger av forskriften § 6 bokstav b at det ikke ytes kompensasjon for ny-, på- og ombyggingskostnader for bygg, anlegg eller annen fast eiendom som ikke anses som drifts- og vedlikeholdskostnader.
- (13) Det følger videre av forskriften § 4 andre ledd andre setning at søker må ha minst 7000 kroner i søknadsberettigede merverdiavgiftskostnader etter dokumentert modell.
- (14) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (15) Gjemnes Ytres klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 17. desember 2024 om å avslå klagers søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2023.
- (16) Spørsmålet for Lotterinemnda er om Lotteritilsynet kunne avslå klagers søknad om merverdiavgiftskompensasjon på 20 670 kroner.
- (17) I forskriften § 6 bokstav b står det at det ikke ytes kompensasjon for «ny-, på- og ombyggingskostnader for bygg, anlegg eller annen fast eiendom som ikke anses som drifts- og vedlikeholdskostnader».
- (18) Klager anfører at både skiltingen, og oppføringen av klopper og trapper, langs den gamle postveien på Bergsøya er vedlikehold.
- (19) Ordlyden «ny-, på- og ombyggingskostnader for bygg, anlegg eller annen fast eiendom» tilsier at det må gjelde kostnader til ett bygg, anlegg eller annen fast eiendom. Lotteritilsynet har i sin begrunnelse lagt til grunn at postveien er et «anlegg», jf. forskriften § 6 bokstav b. Lotterinemnda kan ikke se at tilsynet har foretatt en nærmere vurderingen av om vilkåret «anlegg» er oppfylt i denne saken. Det fremstår uklart for nemnda om den gamle postveien mellom Bergen og Trondheim, og da også den delen som går over Bergsøya, skal vurderes som et turstianlegg eller som en del av et større friluftsområde. Tilsynet har ikke vurdert dette nærmere.
- (20) Lotterinemnda ber Lotteritilsynet foreta en vurdering av om kostnadene er knyttet til et «anlegg», jf. forskriften § 6 bokstav b. Nemnda opphever dermed tilsynets vedtak, og sender saken tilbake for ny behandling.

Konklusjon

- (21) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak oppheves, og at saken sendes tilbake til Lotteritilsynet for ny behandling.

Vedtak

Lotteritilsynets vedtak 17. desember 2024 oppheves. Saken sendes tilbake til Lotteritilsynet for ny behandling.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur